

גמ"ר 2507/03/22 - סלוצקי אפיקי תקשורת בע"מ נגד מדינת ישראל, איתן דרייפוס

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקווה

גמ"ר 2507-03-22 מדינת ישראל נ' דרייפוס

בפני כבוד השופטת לאה שלזינגר שמאי
המבקשת: סלוצקי אפיקי תקשורת בע"מ
נגד המשיבים:
1. מדינת ישראל
2. . איתן דרייפוס

החלטה

רקע

1. בפניי בקשת המבקשת, שהינה חברת תקשורת, לאפשר לה לעיין ולהעתיק סרטונים, שהוגשו כראיה לתיק בית המשפט (ת/35) במסגרת דיון הוכחות בתיק הנדון (להלן: "הסרטונים").
המבקשת עורכת תחקיר בנוגע לנסיבות התרחשות התאונה נשוא התיק הנדון.
המשיבה 1 (להלן: "המשיבה") הינה המאשימה בתיק הנדון והמשיב 2 (להלן: "המשיב") הינו נהג הרכב ובכתב האישום מיוחסת לו לכאורה גרימת מותה של המנוחה מירי פסוב ז"ל (להלן: "המנוחה").
עפ"י המפורט בבקשה, המבקשת מעוניינת לכלול חלק מהסרטונים בתחקיר ולשדרו בתוכנית טלוויזיה באחד מהערוצים המוכרים.
יצוין, כי בשלב זה, העיד בוחן תאונות דרכים בלבד וטרם נשמעו יתר העדויות מטעם המאשימה, לרבות עדותם של שני נוסעים, אשר ישבו במושב האחורי של הרכב בזמן התרחשות התאונה.

העובדות

2. ביום 10.12.21 אירעה תאונה קטלנית בה קיפחה חייה המנוחה, שהיתה בעלת רכב מ.ר. מסוג קיה 50866202 , בו נהג הנאשם (המשיב).
נגד המשיב הוגש כתב אישום בגין עבירת גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 (להלן "הפקודה"), ונהיגה בקלות ראש או ברשלנות אשר גרמה לתאונה בה ניזוק רכוש, לפי סעיף 62(2) וסעיף 38(2) לפקודה.

טענות הצדדים

3. טענת המבקשת היא, כי העיון מבוקש ביחס לראיה מרכזית בתיק, המהווה חלק מליבת המחלוקת בין המאשימה להגנה בתיק הנדון. מדובר בסרטונים ממצלמת הרכב בו נהג המשיב ובו ניתן לראות את המשיב ולהתרשם מאופן התנהלותו לפני התאונה, במהלכה ולאחריה.

המבקשת מעוניינת להציג בתחקיר תמונה מדויקת ככל האפשר ולשם כך מבקשת לעשות שימוש בסרטונים המתייחסים לפרק הזמן שקדם לתאונה, לתאונה עצמה ולנעשה לאחר התרחשותה. הסרטונים כבר הוגשו לביהמ"ש ומצויים בתיק ומאפשרים להתרשם מהאירועים כפי שקרו בזמן אמת.

ב"כ המבקשת מוסיפה ומציינת, כי הפרשה לוותה בפרסומים רבים בתקשורת ואף המשיב עצמו התראיין לכלי התקשורת. לטענתה, שידור הסרטון בתכנית יעשה רק לאחר השלמת עדותם וחקירתם הנגדית של נוסעי הרכב הנוספים שישבו ברכב בשעת התאונה, כך שהפרסום לא יפגע ולא ישפיע על עדותם. לפיכך לדידה, לא קיים חשש, כי הפרסום יפגע או ישפיע על ההליך הפלילי.

עוד ציינה ב"כ המבקשת, כי הבקשה מוגשת בהסכמת נפגעי העבירה, ילדיה של המנוחה.

ב"כ המבקשת הפנתה לפסיקה, המדגישה את חשיבות עיקרון פומביות הדיון, עיקרון תקינות ההליך המשפטי, אמון הציבור והשמירה על חופש הביטוי וציינה, כי ביהמ"ש נדרש לאזן בין עיקרון הפומביות והחשש לפגיעה בפרטיות בעל הדין או כל אדם אחר. במקרה דנן, לטענתה, היעדרות לבקשה אינה מעלה חשש לפגיעה כלשהי בפרטיות בעל הדין או כל אדם אחר. לעומת זאת קיים עניין ציבורי ברור ומשמעותי בחשיפת הדברים והבאתם לידיעת הציבור.

4. ב"כ המשיבים התנגדו הבקשה.

ב"כ המשיבה טען, כי מדובר בראיה משמעותית בתיק. מחשש אינהרנטי של זיהום ההליך הפלילי ונוכח אינטרס המבקשת, המשיבה מתנגדת לבקשה בשים לב לשלב בו מצוי התיק.

ב"כ המשיב ציין בפתח תגובתו, כי המבקשת הפעילה מכבש לחצים על המשיב, בני משפחתו וההגנה שייתנו הסכמתם לבקשה.

עוד ציין ב"כ המשיב, כי בקשת המבקשת עומדת בניגוד מוחלט לעיקרון הסובודיצה, לאור העובדה, שפרשת התביעה טרם הסתיימה וטרם הוכרע דינו של המשיב. לדבריו, עיון ופרסום של חומרי חקירה יוביל ל"משפט שדה" מקביל למשפט המתנהל בביהמ"ש. כמו כן, יביא הדבר ל"פסק דין ציבורי" ללא כל הגנה לנאשם. ב"כ המשיב הביע חשש כבד להשפעה ישירה או עקיפה על ביהמ"ש ולו בשל חשיפתו לראיות בלתי קבילות בעליל. עניין זה יגרום לחתירה תחת הבסיס המוסרי שבהליך המשפטי התקין, ויפגע בזכות המשיב להליך הוגן.

פרסום סרטוני התאונה עלול להשפיע על עדים במשפט, אשר יתכן ויצטרכו להעיד פעם נוספת בעקבות ראיות חדשות לאחר סיום שלב העדויות. כמו כן, ביהמ"ש ייחשף במישרין או בעקיפין, בעוד המשפט מתנהל, לקמפיין מבוים ומתוזמר, שתכליתו השאת רווחי החברה המסחרית, ויפגע באמון הציבור בבית המשפט, שעלול להיות מושפע כאמור.

ב"כ המשיב הדגיש וטען, כי השאת רווחי התוכנית מאחוזי צפייה, אינה שיקול רלוונטי ובעל משקל ממשי, אל מול זכות המשיב העומד לדין בעבירה כה חמורה להליך הוגן.

דין והכרעה

5. עיקרון פומביות הדין, המעוגן בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ובסעיף 68(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן: "**חוק בתי המשפט**"), הינו אחד מהעקרונות החוקתיים המרכזיים, שביסוד שיטת המשפט הישראלי. עיקרון פומביות הדין משתלב עם חופש הביטוי ועם זכות הציבור לדעת והוא בעל חשיבות רבה לתקינותו של ההליך המשפטי ולביצור אמון הציבור בבתי המשפט (ראו למשל ע"א 5185/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' מרום, (1995) (להלן: "**עניין מרום**"); בש"פ 1659/11 **שטנגר נ' מדינת ישראל** (26.4.2011); ע"א 4963/07 **ידיעות אחרונות בע"מ נ' פלוני** (27.2.2008)).

6. הזכות לעיין במסמכי בית המשפט והזכות לפרסם את תוכנם נגזרות מעיקרון פומביות הדין (ע"א 4825/97 גהל נ' פקיד השומה למפעלים גדולים, (2000)), ומעוגנת ב**חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998**. זכותו של אדם שאינו בעל דין, לעיין במסמכים המוחזקים בידי הרשויות אינה זכות מוחלטת ואפשר שתיסוג מפני אינטרסים ושיקולים אחרים. תנאי הכרחי למימוש זכות העיון הוא קיומו של אינטרס לגיטימי לכך, אשר יישקל אל מול הנסיבות, האינטרסים והשיקולים, שיפורטו להלן. (ר' בג"ץ 101412/01 **אברהם פריד נ' משטרת ישראל**; וכן, בג"ץ 80112/04 **דני בן שבת נ' מדינת ישראל**).

יחד עם זאת, סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט קובע מתי רשאי בית המשפט לפגוע בעיקרון פומביות הדין ולאסור פרסום בקשר לדיוני בית המשפט:

70(ד). "**בית משפט רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית המשפט, במידה שהוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של בעל דין, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדין או לשם מניעת פגיעה חמורה בפרטיות של אחד מהם או לשם מניעת פגיעה בפרטיותו של אדם עם מוגבלות שכלית או של אדם עם מוגבלות נפשית, כהגדרתם בחוק הליכי חקירה והעדה של אנשים עם מוגבלות, של אחד מהם**".

מקרה נוסף בו רשאי בית המשפט לפגוע בעקרון פומביות הדין הינו לצורך שמירה על הזכות להליך הוגן ועיקרון הסוביידיצה, ומעוגן בסעיף 71(א) **לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, הקובע:** "לא יפרסם אדם דבר על ענין פלילי התלוי ועומד בבית משפט במטרה להשפיע על מהלך המשפט או על תוצאותיו, וראייה מראש את ההשפעה האמורה כאפשרות קרובה לוודאי כמוה כמטרה להשפיע, והכל אם יש בפרסום כדי להשפיע כאמור".

7. המסגרת הנורמטיבית לבחינת בקשה לעיון בתיק בית משפט של מבקש, שאינו בעל דין, מעוגנת בתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים) התשס"ג - 2003 (להלן: "תקנות העיון"):

"4. (א) כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיון בתיק בית משפט (להלן - בקשת עיון), ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין.

(ב) בקשת עיון תוגש לשופט או רשם שהתיק נדון לפניו, ובאין אפשרות כאמור, לשופט או רשם שיקבע נשיא בית המשפט.

(ג) בקשת עיון תהיה מנומקת, ותוגש לפי טופס 2 שבתוספת.

(ד) בבואו לשקול בקשת עיון, ייתן בית המשפט את דעתו, בין השאר, לעניינו בתיק של המבקש, לעניינם של בעלי הדין ושל מי שעלול להיפגע כתוצאה מהעיון, וכן לסבירות הקצאת המשאבים הנדרשת לשם הענות לבקשה".

8. בפסיקה נקבע, כי העיקרון, לפיו יש לאפשר עיון בתיקי בית משפט בהעדר איסור בדין, נשאב מעקרון פומביות הדין שהינו עיקרון חוקתי בשיטת המשפט הנהוגה וכולל בחובו עקרון חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת ומהווה ערובה לאיכות החלטה שיפוטית הניתנת בסיומו של ההליך ומקדם את אמון הציבור בבית המשפט. עם זאת, באות התקנות להגשים מגמה שניה שעניינה חשיבותם של זכויות ואינטרסים אחרים, שאינם עולים בהכרח בקנה אחד עם עיקרון הפומביות ועם זכות העיון במובן זה, שעקרון הפומביות וזכות העיון אינם עקרונות בלתי מוגבלים. הם כפופים להגבלות תחיקתיות שונות המשקפות את האיזון שבין עקרון פומביות הדין וזכות העיון לבין אינטרסים אחרים. על כן, פומביות הדין הוא עיקרון יחסי המתבטא בצורך לאזן לעיתים בין פומביות הדין ושמו הטוב של האדם או זכותו לפרטיות.

ר' ע"א 8849/01 פקיד שומה למפעלים גדולים נ' פז גז חברה לשיווק בע"מ וכן רע"פ 1201/12 יוסף קטיעי נ' מדינת ישראל.

9. בעניינו, אין איסור בדין על עיון בחומר המבוקש.

10. יחד עם זאת, שמיעת הראיות בתיק אך החלה וטרם נשמעו עדויותיהם של עדי תביעה מרכזיים, ובכללם אף שני הנוסעים אשר ישבו ברכב בעת קרות התאונה. במצב דברים זה, עולה החשש שעיון בסרטונים, העתקתם ופרסומם עלולים להוביל לשיבוש הליכי משפט, בכך שישפיעו על עדות מי מהעדים, שטרם נשמעו באולם ב"המש ולפגיעה בהגנתו של המשיב.

יתירה מכך, חשיפת הסרטונים בתקשורת עלולה לפגוע ברשות השופטת כרשות עצמאית ובלתי תלויה ובזכותו של המשיב להליך הוגן שוויוני ובלתי מוטה. כתוצאה מכך, עלול להפגע אמון הציבור ברשויות החוק והאכיפה.

11. במקרה דנן, ההליך המשפטי בעיצומו ושלב שמיעת ההוכחות טרם הסתיים. אשר על כן, אין להתיר כל חשיפה של מידע המהווה עדות, מחשש שהציבור יחשף לפרשנויות שונות וישפוט בעין בלתי מקצועית ויחרוץ את דינו של המשיב, מבלי שיוכל להתגונן בצורה ראויה.

12. אין להתעלם מכך, ששני הצדדים, הן ב"כ המשיבה, האמון על אינטרס הציבור והן ב"כ המשיב, האמון על אינטרס המשיב למשפט הוגן, הביעו התנגדות נחרצת לבקשה. התנגדותם מעוגנת בחוק ובפסיקה.

13. לסיכום, באיזון העקרוני שבמסגרת תקנה 4 לתקנות העיון הנ"ל, בהליך שבו על בית המשפט לאפיין את המשקל של כל אחד מהאינטרסים והזכויות העומדים על הכף ולאזנם זה כנגד זה, לא מצאתי להתיר עיון ופרסום הסרטון המבוקש על מנת לשמור על עיקרון הסובידיצה ועל הזכות להליך הוגן כמפורט לעיל.

14. לפיכך הריני דוחה הבקשה.

המזכירות תשלח עותק ההחלטה למבקשת ולצדדים.

ניתנה היום, כ"ח ניסן תשפ"ג, 19 אפריל 2023, בהעדר
הצדדים.